

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

לפני כבוד השופט מוטי פירר

מבקש

עדו לייכטר

ע"י ב"כ עו"ד ר' גורודיסקי

נגד

משיבה

מגדל חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ד' כביר

פסק דין

לפניי בקשה לאישור תובענה ייצוגית ("בקשת האישור") שהגיש המבקש כנגד המשיבה – מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל").

לטענת המבקש, מגדל נוהגת כעניין שבמדיניות להתנות רכישת ביטוח חובה לרכב ברכישת ביטוח רכוש (מקיף או צד שלישי – להלן "ביטוח רכוש") ואינה מאפשרת ללקוחותיה רכישת ביטוח חובה בלבד ("חובה בלבד"), זאת בניגוד להוראות הדין. נוסף על כך, עושה מגדל שימוש במידע פרטי אותו מוסרים לה לקוחותיה שלא לצורך שלשמו נמסר המידע, ובכך פוגעת בפרטיותם. מגדל מצדה מכחישה את הטענות.

הרקע לבקשה וטענות הצדדים

1. המבקש ביטח את רכבו בביטוח חובה בחברת הביטוח "ווישור". לקראת תום התקופה ביקש להוזיל את דמי הביטוח ולצורך כך פנה לקבלת הצעה לביטוח חובה מחברת מגדל. תחילה, נכנס המבקש לאתר האינטרנט של החברה ("האתר"), שם הזין את פרטיו כפי שהתבקש, אולם בסוף התהליך הוצעה לו תכנית ביטוח משולבת הכוללת פוליסת ביטוח חובה יחד עם פוליסת ביטוח מקיף ("ביטוח משולב"). לאחר שלא עלה בידו לרכוש פוליסת ביטוח חובה בלבד דרך האתר כפי שרצה, פנה למוקד המכירות הטלפוני של מגדל.

2. על פי המתואר בתצהירו, בשיחת הטלפון הראשונה הסביר נציג מגדל למבקש כי אין אפשרות לרכוש ביטוח חובה בלבד, אלא יחד עם ביטוח רכוש. לאחר מכן, שוחח המבקש עם עוד שני נציגים נוספים. באחת השיחות הסבירה לו הנציגה כי אין באפשרותה למכור לו ביטוח חובה בלבד משום שאלו הם נהלי החברה, ובשיחה נוספת, סירב הנציג למכור לו ביטוח חובה בלבד והפנה אותו לעשות זאת באמצעות סוכן ביטוח.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

3. משכך, פנה המבקש לקבל הצעות לביטוח חובה בסוכנות "מבטח סימון" (החברה בקבוצת מגדל) המוכרת בין היתר פוליסות ביטוח של מגדל. בשתי שיחות שונות, סירבו נציגי הסוכנות למכור לו ביטוח חובה בלבד. לאחר מכן פנה המבקש לסוכנות הביטוח "חובה" (סוכנות המוכרת, בין היתר, ביטוחי חובה בלבד של מבטחות שונות), שם הוצע לו לרכוש ביטוח חובה של מבטחות אחרות, זולת מגדל. יוקדם ויוער כי במהלך ניהול ההליך ולאחר הגשת הבקשה קיים המבקש שיחות טלפון עם סוכני ביטוח נוספים ולטענתו אף הם סירבו למכור לו ביטוח חובה בלבד.

4. נוכח סירובן של מגדל והסוכנויות האמורות למכור לו פוליסת ביטוח חובה בלבד, נאלץ המבקש לרכוש פוליסת ביטוח חובה בחברת "ווישור", במחיר יקר יותר ב-73 ש"ח מהמחיר שהוצע על ידי מגדל באתר האינטרנט שלה, כחלק מעסקת ביטוח משולב.

5. לטענת המבקש, מגדל וסוכנויות הביטוח המשווקות פוליסות שלה ופועלות מטעמה ("הסוכנויות"), מסרבות למכור פוליסות ביטוח חובה בלבד לקהל הרחב, ומתנות רכישת ביטוח חובה ברכישת ביטוח רכוש - מקיף או צד ג'. טענה זו מבוססת על השיחות שקיים המבקש עם נציגי מגדל והסוכנויות. לדבריו, אין מדובר בכשלים נקודתיים ומקריים אלא במדיניות מפרה שיטתית. מדיניות זו, נוגדת את הוראות הדין לפיהן חל איסור על מבטח או סוכן להתנות רכישת פוליסת ביטוח מסוג אחד, בפוליסה מסוג אחר. בתוך כך טוען המבקש, כי מגדל אף אחראית לפעולתן של הסוכנויות המשמשות כשלוחות מטעמה, זאת בהתאם להוראות סעיף 33(א) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א – 1981 ("חוק חוזה הביטוח").

6. עוד טוען המבקש, כי מגדל פוגעת בפרטיותם של לקוחותיה. לקוח המעוניין לקבל הצעה לביטוח חובה בלבד באתר המקוון, מזין לצורך כך את פרטיו (שם, מספר רכב, גיל, ותק נהגה וכיו"ב). בפועל, מגדל אינה מאפשרת לרכוש ביטוח חובה בלבד באתר, אך עושה שימוש במידע שמסר לה הלקוח לצורך מתן הצעות ביטוח אחרות, כדוגמת הצעת לביטוח משולב. במילים אחרות, מגדל אוספת מידע אישי מלקוחותיה למטרה מסוימת, אך עושה בו שימוש שלא כדין למטרות אחרות, והדבר מהווה פגיעה בפרטיות, כמובנה בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981 ("חוק הגנת הפרטיות").

7. הקבוצה המיוצגת בבקשת האישור הוגדרה כך:

כל לקוח שהתעניין באפשרות לבטח את רכבו בביטוח חובה אצל הנתבעת (בין אם כרת עמה חוזה ביטוח ובין אם לאו), או שהתעניין בקבלת הצעות מחיר לביטוח חובה דרך סוכן ביטוח של הנתבעת אך לא קיבל עקב ההתניה האסורה, או שקיבל בכפוף להתניה האסורה ונגרם לו נזק באחד או יותר מהדרכים שתוארו לעיל, החל מ-7 השנים שקדמו להגשת התובענה ועד לאישורה כייצוגית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

8. המבקש טוען כי נגרמו נזקים לחברי הקבוצה אשר רצו לרכוש ביטוח חובה בלבד מחב' מגדל, אך בשל ההתניה האסורה, נאלצו לרכוש ביטוח חובה יקר יותר מאת מבטחת אחרת, כאשר הנזק הממוני הוא ההפרש בין דמי ביטוח החובה במגדל לבין דמי ביטוח החובה אצל המבטחת האחרת. עוד נטען, כי בהתנהלותה המפרה גרמה מגדל לחברי הקבוצה נזקים בלתי ממוניים בדמות עוגמת נפש, רגשות שליליים של כעס ותסכול וכיו"ב, ובנוסף, נגרמו לחברי הקבוצה נזקים בגין הפגיעה בפרטיותם. נזקם הממוני בלבד של חברי הקבוצה הוערך על ידי המבקש כעולה על 2,500,000 ₪.

9. עילות התביעה בגין הוגשה בקשת האישור כוללות הפרת סעיפים 38, 55 (א) ו-57 (ב) ו-57 (א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981; סעיף 8 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970; וסעיפים 1 ו-2 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981. בנוסף נטען כי בהתנהלותה המפורטת לעיל, הפרה מגדל חובות חקוקות וכן התרשלה כלפי המבקש וחברי הקבוצה, זאת כמשמעותם של מושגים אלו בסעיפים 35 ו-63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]. בנוסף הפרה את חובות תום הלב המוטלים עליה על-פי סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 והתעשרה על חשבונם של חברי הקבוצה שלא כדין כאמור בחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979, כל זאת עקב ההתניה האסורה בין ביטוח החובה לביטוח הרכוש.

10. מגדל מצדה הכחישה את ההפרות הנטענות, וטענה כי היא מאפשרת לקהל לקוחותיה לרכוש ביטוחי חובה בלבד. לדבריה, מגדל היא "חברת סוכנים", כאשר רוב מוחלט של פוליסות ביטוחי החובה שלה נמכרות באמצעות סוכני ביטוח (כ-96%), ורק מיעוט נמכר על ידי נציגי מגדל עצמם (כ-4%). בין השנים 2017-2023, כחמישית (21%) מכלל ביטוחי החובה שמכרה היו ביטוחי חובה בלבד, בלא שנרכשו עמם ביטוחי רכוש. נכון לשנת 2023, שיעור ביטוחי החובה בלבד שנמכרו על ידה הוא מבין הגבוהים ביחס לכלל חברות הביטוח בישראל. לתמיכה בטענותיה צירפה את הנחיות החיתום להפקת ביטוח רכב חובה (עדכני לחודש ינואר 2024) המיועדות לנציגיה ולסוכניה. סעיף 3.1.3 קובע הנחיות להפקת פוליסת ביטוח חובה בלבד ופירוט המסמכים הרלוונטיים שיש לצרף לכך (אישור עבר ביטוחי, רישיון רכב בתוקף וכיו"ב). הנחייה זו לא הייתה באה לעולם אלמלא היה מדובר באפשרות קיימת ומעשית. מגדל מודה כי לא ניתן לרכוש ביטוח חובה בלבד דרך האתר המקוון, אולם לדבריה האתר מכיל רק את תכניות הביטוח הנפוצות ביותר (ביטוח משולב), תוך שמובהר ללקוחות כי ניתן לפנות למוקד הטלפוני על מנת לרכוש תכניות ביטוח אחרות, לרבות ביטוח חובה בלבד.

11. אשר לסירובם של נציגי מגדל למכור למבקש ביטוח חובה בלבד כפי העולה מתצהירו ומהתמלילים שצירף, טענה מגדל כי מדובר בטעויות נקודתיות שאינן מייצגות את מדיניותה. ראיות המבקש בעניין זה נסמכו על מספר שיחות דל, ואין די בהן כדי לבסס קיומה של מדיניות. מגדל צירפה תמלילי ארבע שיחות טלפון שביצעו נציגיה עם לקוחות, במסגרתן התאפשר להם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

לרכוש ביטוח חובה בלבד. שתיים מהן בוצעו לפני הגשת הבקשה ושתיים לאחריה. עוד טענה, כי אין בשיחות שקיים המבקש עם סוכנות "מבטח סימון" כדי ללמד אודות מדיניותה המפרה של מגדל, שכן הסוכנות היא גוף עצמאי הפועל משיקוליו שלו.

12. מגדל הכחישה אף את הטענה בדבר פגיעה בפרטיות לקוחותיה. לטענתה, השימוש הנעשה במידע שהלקוחות מוסרים לה בעת קבלת הצעת ביטוח באתר, הוא שימוש מותר על פי "מדיניות שמירת הפרטיות ואבטחת המידע" הנהוגה במגדל, והמוצגת באתר האינטרנט. לקוח המעוניין לקבל הצעה לביטוח באתר, רשאי לעיין בשימושים האפשריים שמגדל עשויה לעשות במידע הנמסר לה, ולבחור אם למסור את פרטיו. יתירה מזו, לקוח המוסר את פרטיו באתר לצורך רכישת ביטוח חובה בלבד ומגלה כי באמצעות האתר ניתן לרכוש רק ביטוח חובה יחד עם ביטוח רכוש, מופנה לנציג טלפוני לצורך השלמת רכישת פוליסת החובה בלבד. משמעות הדברים היא כי השימוש בפרטים שנמסרו, נעשה למטרה לשמה נמסרו.

13. מגדל טענה אפוא כי לא הפרה את הוראות הדין וכי בקשת האישור אינה מגלה כל עילת תביעה כנגדה, וממילא הוכחו כל הנזקים הנטענים. המבקש לא עמד בנטל להוכיח קיומה של קבוצה לצורך אישור התובענה הייצוגית, שכן בקשתו מבוססת על אירועים ספורים ונקודתיים ולא על קיומה של מדיניות מפרה.

14. בתגובתו לתשובת מגדל דחה המבקש טענות אלו. לדבריו, מהדו"חות הכספיים השנתיים של מגדל לשנים 2013-2023, עולה כי חלה ירידה קבועה בשיעור מבוטחי החובה בלבד, ומגדל נרשמה עלייה בשיעור המבוטחים שרכשו ביטוח משולב. הדבר מלמד על כך שבמהלך השנים התניית ביטוח חובה בביטוח רכוש הלכה וגברה. עוד טוען, כי תמלילי ארבע השיחות שצירפה מגדל, נבחרו על ידה באופן סלקטיבי ולא נדגמו שיחות מכירה באופן אקראי ממוקד המכירה שלה. משקלן של שיחות אלו (כאשר שתיים מתוכן בוצעו לאחר שהוגשה בקשת האישור) הוא אפסי, זאת לעומת ההודאות האוטנטיות של נציגי מגדל והסוכנויות שצירף לבקשת האישור, המלמדות על מדיניותה המפרה.

15. המבקש דוחה את טענת מגדל לפיה מדובר בעניינו בטעויות נקודתיות שאינן מעידות על הכלל. מדובר בטענה עובדתית במהותה אשר נדרשת להיתמך בראיות. מגדל נמנעה מלצרף תצהירים מטעם הנציגים הסוררים שסירבו למכור למבקש ביטוח חובה בלבד, ואף לא זימנה אותם לעדות מטעמה, והדבר מחזק את הטענות נגדה בעניין מדיניותה המפרה. נוסף על כך, מגדל הודתה כי אין אפשרות לרכוש ביטוח חובה בלבד באתר האינטרנט שלה אלא יחד עם ביטוח רכוש, והדבר מחזק את הטענה כי מדובר בעניין של מדיניות. משכך, המבקש סבור כי הונחה תשתית ראייתית מספקת בדבר קיומה של מדיניות מפרה, ומנגד מגדל לא עמדה בנטל להפריך תשתית ראייתית זו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

ראיות הצדדים ועדויות המצהירים

16. המבקש נסמך כאמור על תמלילי שיחות הטלפון שערך עם נציגי מגדל ונציגי הסוכנויות, מהם ביקש להוכיח כי מדיניותה השיטתית של מגדל היא התניית ביטוח חובה בביטוח רכוש. מדובר כאמור בשתי שיחות מוקלטות של נציגי מגדל, שיחה נוספת עם נציג מגדל עליה הצהיר המבקש אך לא צירף הקלטה או תמליל שלה, ומספר שיחות נוספות של נציגי הסוכנויות (לבקשה עצמה צורפו שלושה תמלילי שיחות, ובהמשך צורפו תמלילי שיחות נוספות שקיים המבקש עם נציגי סוכנויות נוספות במהלך ניהול ההליך).

17. על מנת לבסס את טענותיה, ריכזה מגדל נתונים אודות פוליסות החובה בלבד שמכרה בין השנים 2022-2024, הן באמצעות נציגיה והן באמצעות סוכנויות הביטוח. על בסיס הנתונים, הגישה מגדל מספר תצהירים באמצעות גב' אלונה אוסקין ("אוסקין"), המשמשת חתמת ראשית בתחום הביטוח במגדל. מהתצהירים עולה כי בין השנים 2022-2024, מכרה מגדל 140,832 ביטוחי 'חובה בלבד', כמות המהווה כ-18% מכלל ביטוחי החובה שנמכרו על ידה בתקופה זו. מתוך סך ביטוחי החובה בלבד שנמכרו כאמור, 72% נמכרו ללקוחות פרטיים ו-28% לתאגידים. אשר לאופן בו שווקו פוליסות החובה בלבד, מרביתן המוחלט נמכרו על ידי סוכני ביטוח, מיעוטן על ידי נציגים ישירים של מגדל במוקד הטלפוני, ואף לא פוליסת ביטוח חובה בלבד אחת נמכרה באמצעות אתר האינטרנט המקוון ("תצהירי אוסקין").

18. לאחר דיון ההוכחות בו נחקרה אוסקין על תצהירה, הגישה מגדל את קובץ הנתונים אשר שימש בסיס לתצהירים, המפרט את פוליסות ביטוח החובה בלבד שנמכרו ללקוחות פרטיים בין השנים 2022-2024, תוך חלוקה בין פוליסות שנמכרו על ידי מגדל עצמה לבין כאלו שנמכרו על ידי סוכנויות, תוך פירוט שמות הסוכנויות ("נתוני מגדל").

19. המבקש חולק אף על אמינות הנתונים שהציגה מגדל. על פי נתוני מגדל נמכרו עשרות אלפי פוליסות ביטוח חובה בלבד ללקוחות פרטיים שאינם חברי קולקטיבים (לקוחות המשתייכים לקבוצות ייחודיות, כגון עובדי תאגיד מסוים וכדו' – להלן "קולקטיבים"). השערת המבקש היא, כי כלל פוליסות החובה בלבד שהוצגו בנתונים, נמכרו דווקא ללקוחות קולקטיביים (ולא ללקוחות פרטיים), זאת באמצעות מוקד מכירה ייחודי המיועד לקולקטיבים (ולא במוקד המכירה הרגיל של מגדל). לטענתו, כאשר מבוטח חבר קולקטיב רכש ביטוח חובה בלבד, הנחת הקולקטיב לא יושמה לגביו, שכן הנחה זו ניתנת ברכיב ביטוח הרכוש, ולכן הפוליסה סווגה בנתוני מגדל ככזו שנמכרה ללקוח פרטי ולא לקולקטיב, אולם אין הדבר כן.

20. המבקש מוסיף וטוען כי סוכנות הביטוח 'איחוד' המופיעה בנתוני מגדל ככזו שמכרה מספר רב של פוליסות חובה בלבד ללקוחות פרטיים, מתמחה לאמתו של דבר במכירת פוליסות רכב לקולקטיביים וצייס. הדבר מלמד על כך שנתוני מגדל שגויים וכי פוליסות שנמכרו לחברי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

קולקטיבים הוצגו במסגרת הנתונים ככאלו שנמכרו ללקוחות פרטיים. כאשר המבקש התעניין ברכישת ביטוח חובה בלבד אצל ארבע הסוכנויות שהוצגו בנתוני מגדל ככאלו שמכרו את מרבית פוליסות החובה בלבד ללקוחות פרטיים, לרבות סוכנות 'איחוד', סורב לכך על ידן. לנוכח כל אלו, סבור המבקש כי נתוני מגדל אינם אמת וכי בפועל מגדל איננה מאפשרת ללקוחות פרטיים לרכוש ביטוח חובה בלבד, לא במוקד המכירות הטלפוני שלה ואף לא באמצעות הסוכנים ("טענות המבקש כנגד אמינות נתוני מגדל").

21. לחלופין טען המבקש, גם אם נמכרו פוליסות חובה ע"י נציגי מגדל כמפורט בנתונים, אין די בכך כדי לשמוט את טענתו בדבר מדיניותה המפרה, שכן לא מן הנמנע שעל אף שפוליסות אלו מוצגות כחובה בלבד, לאמתו של דבר הן נמכרו לצד קיומן של פוליסות רכוש (ניתן ששתי הפוליסות לא חודשו באותו מועד, או שעקב טעות לא צוין הקשר ביניהן ועל כן הן מופיעות בנתונים כחובה בלבד).

22. ביום 28.10.25 התקיים דיון הוכחות, במהלכו נחקרו הגב' אוסקין והמבקש. בחקירתו הבהיר המבקש כי מעבר לשיחות שקיים עם נציגי מגדל והסוכנויות, לא בוצעו שיחות נוספות על ידו או על ידי נציגים מטעמו לצורך ביסוס טענותיו (עמ' 32 שו' 15 לפרוטוקול), ואף ציין כי לא זוכר במדויק את מועדי השיחות שביצע (עמ' 32 שו' 36). המבקש הסכים בחקירתו לכך, שבכל המקרים בהם סוכני הביטוח הם אלו שהתנו רכישת ביטוח חובה ברכישת ביטוח רכוש, לא מגדל היא זו שיצרה את ההתניה האסורה אלא הסוכן, וככל שהסוכנים או נציגיהם מסרבים למכור ללקוחות ביטוחי חובה בלבד, הם עושים זאת על דעת עצמם (עמ' 43-39 לפרוטוקול). על אף האמור סבור הוא כי יש ליחס למגדל אחריות שילוחית למחדלי הסוכנים.

23. גב' אוסקין מטעם מגדל נחקרה אודות סירובם של נציגי מגדל למכור ביטוח חובה בלבד למבקש והשיבה כי מדובר בתקלות נקודתיות אשר אינן משקפות את מדיניות החברה (עמ' 12 שו' 8-9). עוד ציינה, כי הנציגים אמורים לפעול על פי תסריט שיחה שעורכת עבורם מגדל (עמ' 6 שו' 4), אולם אוסקין במהלך עדותה סירבה להציג דוגמה לתסריט שכזה (עמ' 6, שורה 10). לדבריה, בעקבות הגשת הבקשה בוצע ברור מול אותם נציגים והתברר כי לאחד מהם לא היה כל הסבר כיצד ומדוע נגרמה הטעות האמורה, והאחר שב והסביר שמדובר בטעות (עמ' 5, שורות 26-27).

24. בעקבות דיון ההוכחות ניתנו הוראות בדבר מסירת הנתונים אודות פוליסות החובה שנמכרו, אשר היוו בסיס לתצהירי אוסקין ('נתוני מגדל' כהגדרתם לעיל). הצדדים הגישו את סיכומי טענותיהם והוכשרה השעה להכרעה.

25. נסכם את הדברים עד כה: המבקש טוען כי מגדל נוהגת כעניין שמדיניות להתנות רכישת ביטוח חובה בביטוח רכוש, תוך הפרת הוראות הדין, ובתוך כך גם פוגעת בפרטיותם של הלקוחות הפונים אליה לקבלת הצעות לביטוח חובה בלבד באמצעות אתר האינטרנט. טענתו זו מבוססת על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

שלוש שיחות שערך עם נציגי מגדל, שתיים מהן הוקלטו ותומללו, על ניסיון רכישה שביצע באתר האינטרנט וכן על מספר שיחות שערך עם נציגי סוכנויות ביטוח שונות. מגדל מנגד מכחישה את הדברים וטוענת כי מדובר לכל היותר במספר טעויות נקודתיות שאינן מלמדות על הכלל וכי אין כל פגיעה בפרטיות הלקוחות. היא תמכה טענותיה בנתונים מהן עולה כי בין השנים 2022-2024 שווקו על ידה עשרות אלפי פוליסות ביטוח חובה בלבד ללקוחות פרטיים.

26. נבחן להלן האם המבקש עמד בנטל המוטל עליו נכון לשלב בקשת האישור להוכחת טענותיו, האם עלה בידו להוכיח לכאורה קיומה של קבוצת נפגעים, והאם הצביע על אפשרות סבירה ששאלות מהותיות ומשותפות של עובדה או משפט יוכרעו לטובת הקבוצה.

התניה בין ענפי ביטוח

27. בסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 ("הפקודה") מעוגנת החובה על נוהג ברכב מנועי להחזיק פוליסת ביטוח חובה בתוקף. הביטוח נועד לכסות את המבוטח מפני נזקי גוף שנגרמו לנהג, לנוסעים ברכב ולצדדים שלישיים בעת אירוע של תאונת דרכים, כתוצאה מהשימוש בכלי הרכב.

28. ביטוח החובה הוא ביסודו יציר כלאיים המשלב בין ביטוח מסחרי לביטוח ממלכתי. הוא בעל מאפיינים ייחודיים ואינו מהווה חוזה ביטוח 'רגיל'. מחד גיסא הוא מוטל כחובה על ציבור הנהגים כולו ומאידך גיסא הוא נתון בידי חברות ביטוח מסחריות (ע"א 11081/02 דולב חברה לביטוח בע"מ נ' סיגלית קדוש, פסקה 45 (2007)). בעניין דולב עמדה כב' השופטת פרוקצ'יה על מאפייניו הייחודיים של ביטוח החובה, לרבות היותו חוזה אחיד המאופיין בפער כוחות, בו המבוטח הוא הצד החלש בעסקה אשר מוכפף לתנאים המוכתבים על ידי המבטח, ועל כן מוטלות על המבטח חובות גילוי והגינות מוגברות, החורגות מן המקובל בין צדדים בחוזה רגיל.

29. בשל פערי הכוחות, מגן הדין על המבוטח מפני כוחו העדיף של המבטח. בסעיף 8(א) לפקודה, הטיל המחוקק איסור מפורש על מבטח להתנות את עשיית ביטוח החובה ברכישת ביטוח נוסף: "מבטח שנתבקש להוציא פוליסה לפי דרישות סעיף 3, כולן או מקצתן, לא יתנה הוצאתה בעשיית ביטוח נוסף בינו לבין המבקש".

30. סעיף 57(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, מוסיף ומטיל איסור על מבטח או סוכן ביטוח להתנות עשיית ביטוח בענף מסוים בעשיית ביטוח בענף אחר, או בקניית שירות אחר או נכס ממנו, אלא בהתקיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין התנאי. קשר עסקי סביר מתקיים כאשר ההתניה נדרשת באופן ענייני ולצורך התייעלות (י. אליאס, דיני ביטוח, עמ' 341 (מהדורה שלישית, 2016)).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

31. סעיף 1(א) להודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), תשמ"ה-1985 קובע את הסיווג של ענפי הביטוח השונים. עפ"י סעיף זה, ביטוח רכב חובה וביטוח רכש הרכוש (מקיף צד ג'), מהווים ענפי ביטוח נפרדים.

32. מבטח או סוכן ביטוח המתנה את רכישת ביטוח החובה ברכישת ביטוח רכוש, פועל אפוא בניגוד להוראות הדין. בכך הוא מנצל את פערי הכוחות הקיימים בין הצדדים וכופה על המבוטח לרכוש את הביטוחים הנוספים בניגוד לרצונו ופוגם בחופש הבחירה שלו. אין חולק אם כן, שככל שפעלה מגדל בדרך של התניית ביטוח החובה בביטוח רכוש – מהווה הדבר הפרה של הוראות הדין.

התנאים לאישור תובענה ייצוגית, מדיניות מפרה וטעויות נקודתיות

33. בקשה לאישור תובענה ייצוגית היא הליך מקדמי, אשר במסגרתו בוחן בית המשפט אם יש מקום לדון בתובענה במסגרת הליך ייצוגי. הליך מקדמי זה מהווה "פרוזדור שבאמצעותו ניתן להיכנס לטרקלין", טרם בירור התובענה לגופה (רע"א 9617/16 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' לפינר, פס' 16 (2018)). ניהולה של תובענה ייצוגית תאפשר במקרים המתאימים העונים על כל התנאים הדרושים, וזאת "לבלי תתבררנה תביעות סרק ייצוגיות שאינן ראויות להתברר ככאלה, על כל המורכבות והבעייתיות הכרוכות בהן" (רע"א 6567/97 בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' עיזבון המנוח אליהו גת ז"ל (1998)). בשלב מקדמי זה, על מגישי בקשת האישור (המבקש וב"כ המייצג) להראות כי הם עומדים בתנאים המפורטים בסעיפים 3, 4 ו-8 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006. בין היתר נדרש המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה אישית; כי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; כי יש אפשרות סבירה ששאלות אלו יוכרעו לטובת הקבוצה; כי הליך ייצוגי הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין; וכי קיים יסוד סביר להניח שעניינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב. בבוא בית המשפט לאשר את ניהולה של תובענה ייצוגית, עליו להקפיד ולוודא כי הבקשה עומדת בכלל התנאים שנקבעו לאישורה. עמידה בתנאים אלו תבטיח כי השימוש בכלי התובענה הייצוגית יוגבל למקרים הראויים לכך בלבד (ע"א 7672/22 רבקה קשת נ' כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, פסקה 30 (2026); רע"א 3397/23 גלידת שטראוס בע"מ נ' ג'ובראן, פסקה 25 (2024)).

34. במסגרת הדיון בבקשת האישור, נטל השכנוע להוכיח כי מתקיימים התנאים לאישור תובענה ייצוגית, ובכלל זה קיומה של קבוצת נפגעים בעלי עילת תביעה דומה, מוטלת על המבקש. המבקש לא נדרש בשלב זה להוכיח את היקפה וגודלה המדויקים של הקבוצה ועליו "להוכיח את קיומה של קבוצה באופן לכאורי בלבד" (עע"מ 5817/19 ד"ר מלצר בע"מ נ' עיריית ראשון לציון, פסקה 15 (2023)). ככלל, כאשר מתרשם בית המשפט כי לא הוכח לכאורה קיומה של קבוצת נפגעים תידחה הבקשה, מהטעם שתובענה ייצוגית בנסיבות העניין "איננה הדרך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת" (ע"א 6971/19 דרור עמירם נ' חברת דואר ישראל בע"מ (2023)).

35. אחת מטענות ההגנה השכיחות היא, שההפרה שבבסיס בקשת האישור נובעת מתקלה נקודתית בלבד. בית המשפט בפרשת גרסט (ע"א 2112/17 אחיאסף גרסט נ' נטוויז'ן בע"מ (2018) - להלן "עניין גרסט") עמד על ההבחנה בין 'מדיניות מפרה' לבין תקלות נקודתיות. קיים הבדל מהותי בין טענה שלפיה עוסק פועל על-פי מדיניות או שיטת עבודה שמפרה את הדין, לבין טענה שלפיה העוסק מבצע טעויות חוזרות במקרים נקודתיים, ובכך מפר את הדין (ר' גם רע"א 51875-09-24 רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ נ' דרור עמירם, פסקה 29 (2026)). טענה מן הסוג הראשון, ככל שתוכח כנדרש, תבסס מיניה וביה קיומה של קבוצת נפגעים שהמדיניות המפרה נהגה בעניינם. מנגד, מקום בו מדובר בצבר תקלות נקודתיות שאינם בגדר מדיניות מכוונת, אף אם הן נובעות מהתרשלותו של העוסק ואף אם הן רבות, אינן מלמדות בהכרח על קיומה של קבוצה אשר מוצדק בעניינה להפעיל את הכלי הייצוגי (עניין גרסט, פסקאות 29 - 30).

36. כאשר המבקש מצביע על צבר אירועים בהם העוסק הפר את הוראות הדין, שלא כתוצאה ממדיניות מכוונת, ועל מנת להוכיח כי מדובר בהיקף טעויות חריג המצדיק את אישור התובענה הייצוגית, עליו לערוך ניתוח מקצועי, למשל באמצעות חוות דעת של מומחה. על-פי הניתוח שיבוצע, ניתן יהיה ללמוד האם היקף הטעויות הנקודתיות חורגות באופן מובהק ומשמעותי מהמקובל בענף, והאם יש לראות בנפגעי הטעויות 'קבוצה' אשר מוצדק בעניינה להפעיל את הכלי הייצוגי (עניין גרסט, פסקאות 44, 49).

37. העברת הנטל על כתפי העוסק הטוען לטענות נקודתיות היא בעייתית - שכן פעמים רבות מדובר בדרישה להוכיח עובדה שלילית. נקבע, כי העברת נטל הראיה לכתפי המשיב לבקשת האישור תתאפשר אך במקרים חריגים, שבהם הונחה בבקשת האישור תשתית ראייתית ראשונית בדבר קיומה של קבוצה, וניכר כי בידי המשיב כלים להפריך תשתית ראייתית זו (עניין גרסט, פסקאות 35-43. וראו יישומם של עקרונות אלו ברע"א 3608/18 יפאורה תבורי בע"מ נ' שרונה ברמוחה שוקרון (2019); רע"א 4841/18 חברת פרטנר תקשורת בע"מ נ' יוני כרמי (2019)).

דיון והכרעה

38. אקדים ואומר כבר עתה, המבקש לא עמד בנטל הדרוש להוכחת מדיניות מפרה שיטתית ומכוונת מצדה של מגדל או להוכחת קיומה של קבוצת נפגעים בעלי מכנה משותף רחב, אשר בעניינה מוצדק לנהל את ההליך הייצוגי. משכך, לא הורם הנטל הדרוש על מנת לשכנע כי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצת נפגעים, וכי קיימת אפשרות סבירה ששאלות אלו יוכרעו לטובת הקבוצה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

האם הוכחה לכאורה מדינות הפרה מכוונת

39. כפי שהוכח ולא הוכחש, מגדל היא "חברת סוכנים". משמעות הדבר היא כי רוב מוחלט של פוליסות הביטוח שלה משווקות על ידי סוכני ביטוח (כ-96%) ומיעוט בלבד משווק על ידי נציגי מכירות של מגדל עצמה (כ-4%). נבחין להלן בין הטענות להפרה מצד מגדל עצמה באמצעות נציגיה הישירים, לבין הטענות להפרה באמצעות סוכני הביטוח.

40. אשר להוכחת מדיניות ההפרה על ידי נציגי מגדל עצמם, ביסס המבקש את טענותיו על שלוש שיחות טלפון שקיים עם נציגי מכירות, מועדן המדויק אינו ידוע, מתוכן שתיים בלבד הוקלטו ותומללו. משיחות אלו עולה כי הנציגים סירבו למכור למבקש פוליסת ביטוח חובה בלבד, ובאחד המקרים אף נאמר לו כי אלו נהלי החברה.

41. בכל הכבוד, לא ניתן לבסס תובענה ייצוגית בשם קבוצה הנאמדת על ידי המבקש במאות אלפי חברים על מדגם כה זעיר, ולא ניתן ללמוד ממנו על קיומה של תופעה. לא זו אף זו, אין די בנתונים אלו אף כדי להעביר את נטל ההוכחה לכתפי הצד שכנגד. מצופה ממי שרואה עצמו כתובע ייצוגי, המבקש לשמש שליח ציבור עבור קבוצת נפגעים כה גדולה, שיתכבד ויבסס טענותיו על עבודת הכנה רצינית ובעלת תוקף, על בסיס נתונים רחב, על מדגם מייצג העומד בקנה מידה מקצועי ובמידת הצורך על חוות דעת מומחה, ממנה ניתן יהיה להסיק כי המדגם שנדגם אכן מלמד על קיומה של תופעה נרחבת (ראה גרסט, פסקאות 44, 49).

42. כנגד אותן שלוש שיחות עם נציגי מגדל, המהוות את הבסיס העובדתי לבקשה, הציגה מגדל נתונים המלמדים על עשרות אלפי פוליסות חובה בלבד הנמכרות על ידי מגדל שנה, מתוכן אלפי פוליסות חובה בלבד נמכרות באמצעות נציגי מגדל עצמם (להבדיל מסוכנים). די בכך כדי לסדוק את טענות המבקש להוכחת קיומה של מדיניות מפרה.

43. אחוז פוליסות החובה בלבד שנמכרו על ידי מגדל (לרבות באמצעות סוכנים) בעשור האחרון, אינו נופל מממוצע שיעור פוליסות החובה בלבד שנמכרו על ידי חברות הביטוח האחרות, והוא אף עולה על רובן, ואף בכך יש כדי לסתור את טענות המבקש. הדעת נותנת שרוב הצרכנים מעדיפים לרכוש פוליסות המשלבות ביטוח חובה ורכוש מאותה מבטחת, זאת משיקולי נוחות ויעילות, ולכל הפחות באמצעות אותו סוכן ביטוח. כך שגם אם מספרם של רוכשי ביטוח חובה בלבד נמוך משמעותית ממספר רוכשי ביטוח משולב, קרוב לוודאי שהדבר נובע מהעדפה אישית ולא מהתניה אסורה.

44. המבקש לא הוכיח אפוא, ולו לכאורה, הפרה שיטתית מכוונת מצד מגדל באמצעות נציגיה ואף לא הצביע על קבוצת נפגעים בעלת מכנה משותף רחב.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

אחריות מגדל להפרות סוכני הביטוח

45. מלבד שלוש השיחות שקיים המבקש עם נציגי המכירות של מגדל, הציג המבקש תמלילי הקלטות של שמונה שיחות שקיים עם נציגי סוכנויות הביטוח, אשר סרבו למכור לו פוליסות ביטוח בלבד. באותן שיחות התנו נציגי הסוכנויות את רכישת פוליסות החובה של מגדל ברכישת פוליסות רכוש, ובכך פעלו כמובן בניגוד לדין, אך ההתניה לא הוגבלה לפוליסות רכוש של מגדל דווקא. ככל שהיה המבקש מסכים לרכוש פוליסת רכוש של מבטחת אחרת, יחד עם פוליסת החובה של מגדל, הדבר היה מתאפשר (עדות המבקש עמ' 43). על אף האמור, סבור המבקש כי יש להטיל את האחריות לכך על מגדל, שכן בהתאם להוראות הדין, יש לראות את סוכן הביטוח כשלוח של המבטחת. לטעמי אין לקבל עמדה זו.

46. סעיף 33(א) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 קובע כי "לענין המשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה הביטוח ולענין כריתת החוזה, יראו את סוכן הביטוח כשלוחו של המבטח, זולת אם פעל כשלוחו של המבוטח לפי דרישתו בכתב". כלל בסיסי דיני שליחות קובע כי "אין שליח לדבר עבירה". כלל זה מהווה חריג לכלל לפיו "שלוחו של אדם כמותו" (תלמוד בבלי, מסכת קידושין, דף מ"ב ע"ב) ומשמעותו היא, כי בדרך כלל אין להטיל אחריות על השולח בגין מעשהו האסור של השלוח. בעניין ע"א 318/82 שי יעבץ נ' סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ (1984), הבהיר בית המשפט כי היקף הרשאתו של השלוח נקבע בעיקר על פי חזות הדברים, כפי שהם משתקפים מהתנהגות השולח כלפי הצד השלישי. בתחרות שבין השולח התמים לבין הצד השלישי התמים, יעדיף בית המשפט בדרך כלל את האינטרס של האחרון (ראו ע"א 422/85 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' החברה הישראלית לביטוח משנה בע"מ (1991)). הלכה זו נוהגת גם בתחום הביטוח, דהיינו, המבטח יחוב בגין מעשה אסור של הסוכן המצוי בתוך הטווח של תחום הסמכות המוצג, והפסול שדבק במעשיו של הסוכן לא יפקיע את האחריות השלוחית של המבטח. על אף האמור, מקום בו יודע המבוטח שהסוכן פועל שלא בהרשאת המבטח או בחריגה מהרשאתו – לא יוכל המבוטח להיבנות מדיני השליחות (י. אליאס, דיני ביטוח, עמ' 1122 (מהדורה שלישית, 2016); רע"א 2281/05 אריה חברה ישראלית לביטוח בע"מ נ' משה קפלנסקי (2007)).

47. בענייננו, לו היו מתנים סוכני הביטוח את רכישת ביטוח החובה של מגדל ברכישת ביטוח רכוש של מגדל דווקא, עשוי היה הדבר להיכלל במסגרת יחסי השליחות שבין מגדל המבטחת לבין הסוכן, שכן הדבר נחזה כנעשה בשליחותה של מגדל, שהרי הוא משרת את האינטרסים שלה. אולם לא הוצג אף לא מקרה אחד כגון זה, והמבקש עצמו אף אינו טוען לכך (עמ' 39-43 לפרו'). ברור אפוא שמדובר ביוזמה עצמית של אותם סוכנים, הפועלים על דעת עצמם, שלא בשליחותה של מגדל, ולעתים אף בניגוד לאינטרס שלה. טלו לדוגמה אדם המעוניין לרכוש ביטוח חובה של מגדל, אך סוכן הביטוח מתנה זאת ברכישת ביטוח רכוש מאת כל אחת מחברות הביטוח המיוצגות על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

ידו, לרבות מגדל. הלקוח אינו מעוניין לרכוש ביטוח רכוש כלל ועל כן תוצאת הדברים תהיה, שהלקוח לא ירכוש אף לא ביטוח חובה במגדל ובכך ייגרם לה נזק.

48. הטלת אחריות על חברת ביטוח בשל מעשיו של סוכן הביטוח בנסיבות אלו, שעה שהאחרון פועל שלא בשליחותה ושלא לטובתה ולעתים בניגוד לאינטרס שלה, ואף באופן בו ניכר לעיני המבוטח שהסוכן אינו פועל בשם המבטחת, אינה מתיישבת עם דיני השליחות והיא אינה כלולה בתחולת סעיף 33 לחוק.

49. על פני הדברים, שמונה השיחות שקיים המבקש עם סוכנויות הביטוח, אין בהן כשלעצמן כדי ללמד בהכרח על תופעה מערכתית רחבה ושיטתית, שכן מדובר במספר שיחות קטן ביחס לקבוצה הנטענת. אולם גם אם היה ניתן לראות בכך הוכחה למדיניות מפרה מצד סוכנויות הביטוח או עדות לקיומה של קבוצת נפגעים רחבה, סוף סוף לא ניתן בנסיבות העניין לייחס למגדל אחריות שילוחית בגין מעשים אלו.

אתר האינטרנט

50. אין חולק כי באתר האינטרנט של מגדל לא ניתן לרכוש ביטוח חובה בלבד, וכי מוצגת שם אך האפשרות לרכוש ביטוח משולב הכולל חובה ורכוש גם יחד (הביטוח המשולב מכונה באתר "מגדל לייט"). מגדל אינה מכחישה זאת. על אף האמור, לא מצאתי כי יש לראות בכך הפרה של הוראות הדין, מהטעמים הבאים:

51. כפי שתואר בתשובה לבקשת האישור, אתר האינטרנט אינו מציע ללקוחות את מלוא תכניות הביטוח הקיימות אלא את הנפוצות והפופולריות שבהן. אדם המתעניין ברכישת סוגי ביטוחים נוספים שאינם זמינים לרכישה דרך האתר המקוון, יכול להשאיר את פרטיו ונציגי מגדל ייצרו אתו קשר. לחלופין יכול הוא ליצור קשר ישירות עם מגדל במוקד המכירות הטלפוני שפרטיו מופיעים באתר או באמצעות סוכן ביטוח. הדבר אף מובהר באתר עצמו, שם נכתב כך: "בחברה קיימים מסלולי ביטוח נוספים בתוכנית זו, הנבדלים בהרכב הכיסוי הביטוחי, גובה השתתפות עצמית ובהיקפם, להם ישנה השפעה על גובה דמי הביטוח. למידע נוסף, באפשרותך לפנות אלינו או לסוכן הביטוח שלך". בנוסף, מציגה מגדל באתר את סוגי ביטוחי הרכב הקיימים וכן פירוט אודות הכיסוי המוענק במסגרתם (נספח 2 לבקשת האישור). בפירוט זה מצוין במפורש כי הביטוח שהצרכנים מחויבים בו על פי הדין הוא ביטוח החובה בלבד, וכי יתר הביטוחים ניתנים לרכישה עפ"י בחירה ואינם בגדר חובה.

52. החובות המוטלות על עוסק המשווק טובין או שירות מרחוק (שלא בנוכחות שני הצדדים), קבועות בסעיף 14 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981. כך, בעסקאות מכר המבוצעות באינטרנט, מחויב העוסק בחובות גילוי ספציפיות כלפי הצרכנים, במטרה למנוע הטעייתם. אין בהוראותיו של חוק זה כדי לחייב את העוסק להציג באתר האינטרנט שבבעלותו את כלל הטובין או השירותים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

שהוא מציע ללקוחותיו, והמבקש אף לא הצביע על הוראה שכזאת. במובן זה, אתר האינטרנט משמש כ'חלון ראווה' בו מוצגים מוצרים נבחרים והוא לא נועד להציג את מלוא הסחורה המוצעת למכירה בבית העסק (ראו ת"צ (מחוזי מרכז) 38366-02-24 ירון שמיר נ' דהיטי חן איטליה בע"מ, (2025)). בענייננו, כאשר המבקש התעניין ברכישת ביטוח חובה באתר וגילה כי אין אפשרות לעשות זאת באופן מקוון, הוא אכן פנה למוקד המכירות של מגדל.

53. מגדל בוחרת אפוא להציג למכירה באתר האינטרנט שלה את תכניות הביטוח הנמכרות ביותר בשוק (ביטוח משולב חובה ורכוש), תוך שהיא מבהירה שביטוח רכוש אינו בגדר חובה, ומפנה את צרכניה לרכוש תכניות ביטוח אחרות (כגון ביטוח חובה בלבד) באמצעות נציג טלפוני או סוכן. לא מצאתי שיש בהתנהלות האמורה כדי להביא להטעיית הצרכנים או שיש בה כדי התניה אסורה.

פגיעה בפרטיות

54. צרכן המעוניין ברכישת ביטוח חובה בלבד באתר האינטרנט של מגדל, נדרש למסור פרטי מידע אישיים הרלוונטיים לצורך קבלת הצעת הביטוח ובכלל זה גילו, עברו הביטוחי, מספר הרכב וכדו'. מגדל מקבלת את פרטי המידע מהצרכן, אולם ככל שהלה מעוניין בביטוח חובה בלבד היא לא מאפשרת לו לרכוש ביטוח מסוג זה באמצעות האתר ומציעה לו סוגי ביטוחים אחרים – כדוגמת ביטוח משולב חובה ורכוש, לחלופין מפנה אותו ליצור קשר עם נציגיה הטלפונים או באמצעות סוכן. לטענת המבקש, מדובר ב"שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה", ועל פי הוראות סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות, מדובר בפגיעה בפרטיות. מנגד טענה מגדל, כי נעשה שימוש מותר במידע הנמסר בהתאם ל"מדיניות שמירת פרטיות ואבטחת מידע" המוצגת באתר.

55. מצאתי כי יש לדחות את הטענה. יש אמנם טעם מסוים לפגם בכך שצרכן המזין את פרטיו האישיים סבור כי בסופו של התהליך יעלה בידיו לרכוש ביטוח חובה בלבד, ובסופו של דבר הוא מגלה כי לא ניתן לעשות זאת באמצעות האתר. עם זאת, העובדה שניתן להשלים את הרכישה באמצעות נציג טלפוני, מהווה במידה רבה תיקון של הדבר. הבחירה שלא להמשיך בתהליך הרכישה, רק מהטעם שהוא אינו זמין באתר המקוון, אין בה כשלעצמה כדי לראות את מסירת הפרטים כפגיעה בפרטיות. לו היה עולה בידי המבקש להוכיח כי רכישת ביטוח חובה בלבד אינה אפשרית כלל, גם לא באמצעות נציג טלפוני, היו פני הדברים שונות, אולם כאמור, המבקש לא עמד בנטל הדרוש לכך.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

מהימנות נתוני מגדל ועדות אוסקין

56. לא מצאתי לקבל את טענות המבקש כנגד אמינות נתוני מגדל וכנגד עדותה של גב' אוסקין. אוסקין הצהירה מטעם מגדל (תצהירה מיום 18.1.26) כי הנתונים שנמסרו מתייחסים לפוליסות החובה בלבד שנמכרו ללקוחות פרטיים, שאינם משתייכים לקולקטיביים. לא עלה בידי המבקש לסתור זאת ולהוכיח כי אותם מבוטחים שרכשו את פוליסות החובה בלבד הם חברי קולקטיבים, וכי השירות האמור לא ניתן לקהל הרחב. אדרבה, הדעת נותנת כי השתייכות לקולקטיב מקנה יתרון במחיר פוליסת הרכוש, ולא בפוליסת החובה אשר מחירה אינו גמיש. הטענה כי השתייכות לקולקטיב מקנה הטבה במחיר פוליסת החובה בלבד איננה מתקבלת על הדעת ומכל מקום לא נמסכה על דבר.

57. אשר לטענות המבקש בעניין סוכנות 'איחוד' – מנתוני מגדל ובהתאם לאמור בסעיף 3 לתצהירה הנ"ל של אוסקין, עולה כי מדובר בסוכנות שפעלה עד לתום שנת 2024 ואפשרה מכירת פוליסות חובה בלבד לקהל הרחב. בראשית שנת 2025 חדלה הסוכנות מלפעול, והחל ממועד זה חידוש הפוליסות שנמכרו על ידי בעבר נעשה על ידי נציגי מגדל עצמם. המבקש ניסה לרכוש פוליסת חובה בלבד באמצעות סוכנות איחוד במהלך שנת 2025, והדבר לא עלה בידו, אולם לא מהטעם שמדובר בסוכנות שמוכרת ביטוחי רכב רק לחברי קולקטיב, אלא מהטעם כי זו חדלה מלפעול כסוכנות המוכרת פוליסות חדשות. עוד באותה שיחה, ציינה הנציגה כי ככל שהמבקש מעוניין ברכישת פוליסה חדשה עליו לפנות למגדל עצמה (ראו התמליל נספח 4 לסיכומי המבקש).

58. אשר לסוכנויות האחרות אשר סרבו למכור למבקש פוליסות חובה בלבד, כאמור לעיל, אין לשלול את האפשרות כי הללו פעלו בניגוד לדין והתנו רכישת ביטוח חובה בביטוח רכוש, אולם המבקש לא הוכיח ואף לא טען כי ההתניה האסורה התייחסה לרכישת ביטוח מקיף של מגדל דווקא. היות שכך, אין להתפלא שבנתוני מגדל מופיעות סוכנויות אלו כמי שמכרו פוליסות חובה בלבד רבות, שכן גם אם הסוכנים התנו זאת ברכישת פוליסות רכוש, אין מדובר בפוליסות של מגדל כי אם של חברות אחרות, לפיכך בתוך נתוני מגדל מזהות פוליסות אלו כחובה בלבד.

59. אף לא מצאתי ממש בטענות המבקש לפיהן נתוני מגדל מהווים תוצר 'חלקי ומעובד'. גב' אוסקין העידה כי הנתונים נאספו על ידי אקטואר ממערכותיה של מגדל לבקשתה שלה ועל פי הגדרותיה, תוך ברירת הלקוחות הפרטיים שרכשו ביטוח חובה בלבד מתוך כלל פוליסות החובה שנמכרו בין השנים 2022-2024 (עמוד 2 לפרוטוקול, שורות 23 ו-31). לנוכח האמור, לא מצאתי כי נפל פגם בנתונים שהוצגו.

60. לטענת המבקש, עדותה של אוסקין בנוגע לנתוני מגדל לוקה בפגמים, בין היתר מהטעם שהנתונים הועברו לעיונו רק לאחר דיון ההוכחות ועל כן לא ניתנה לו ההזדמנות לחקור אותה אודותם. עוד טוען להעדר מהימנות עדותה של אוסקין שכן לא התייחסה בעדותה למוקד המכירות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

הייחודי לקולקטיבים. בנוסף טוען, כי אוסקין לא הצהירה אמת בעניין ביטוחי החובה שמכרה סוכנות הביטוח 'מבטח סימון'. לא מצאתי ממש בטענות אלו. המבקש לא הוכיח כלל ועיקר כי קיים מוקד ייחודי המיועד ללקוחות קולקטיבים. אשר למבטח סימון, כפי שהובהר לעיל, לא מן הנמנע כי זו מבצעת התניה אסורה, אולם לא בשליחותה או הרשאתה של מגדל. לעניין הפגמים הנטענים בעדותה של אוסקין, היה באפשרות המבקש לעתור לגילוי הנתונים בראשית ההליך ובמסגרת ההליכים המקדמיים ובכך למצות את זכויותיו הדיוניות במועדים הקובעים לכך. לחלופין, ככל שסבר כי הדבר דרוש לצורך גילוי האמת וכי יש הצדקה יוצאת דופן לכך, יכול היה לעתור לקיום חקירה נוספת של גב' אוסקין לאחר קבלת קבצי הנתונים. שני אלו לא ננקטו על ידי המבקש והדבר עומד לחובתו, כמי שנטל ההוכחה מוטל על כתפיו. עוד לא מצאתי ממש בטענות המבקש להרחבת חזית אסורה מטעמה של מגדל. גם טענת המבקש ל'הודאה והדחה' דינה להידחות, שכן הודאתה של מגדל התייחסה רק לעצם קיומן של שיחות הטלפון שקיים המבקש עם נציגיה, אך היא כפרה בקיומה של מדיניות מפרה, דבר שהוכחתו מוטל על כתפי המבקש.

סוף דבר

61. המבקש לא עמד בנטל הדרוש ולא העמיד תשתית ראייתית לכאורית מספקת לכך שמגדל נוהגת כעניין שבמדיניות מכוונת להתנות בין רכישת ביטוח חובה לרכישת ביטוח רכוש. המבקש אף לא הצביע על מצבור תקלות משמעותי ממנו ניתן ללמוד על קיומה של קבוצה. עוד לא הוכח כי הזנת פרטי הצרכן באתר מגדל עולה כדי פגיעה בפרטיות.

62. לא עלה אפוא בידי המבקש להצביע על קבוצת נפגעים בעלת מכנה משותף אשר בעניינה מוצדק להפעיל את הכלי הייצוגי רב העצמה, או כי קיימת אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובתה.

63. על כן הבקשה לאישור נדחית.

64. המבקש יישא בהוצאות המשיבה ובשכר טרחת עו"ד בסך כולל של 40,000 ₪. בקביעת סכום זה הבאתי בחשבון בין היתר את האזיון בין החובה לפסוק הוצאות ריאליות וההרתעה מפני הגשת תביעות סרק, לבין החשש מיצירת תמריץ שלילי להגשת תובענות ייצוגיות. עוד הבאתי בחשבון את פרק הזמן בו התנהל ההליך, בקשות הביניים שהוגשו בגדרו, דיון ההוכחות שהתקיים, הגשת הסיכומים ועוד.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"ו, 11 יוני 2026, בהעדר הצדדים.

מוטי פירר, שופט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 41389-09-24 לייכטר נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

